

Политика спречавања сукоба интереса

ОПСЕГ

Ова политика се примењује на глобалном нивоу и важи за запослене компаније Cummins и правна лица у којима компанија Cummins има већински власнички удео или управљачку одговорност, укључујући наша подређена друштва, заједничке подухвате, повезана друштва и дистрибутере. Ако компанија Cummins нема већински власнички удео или управљачку одговорност у повезаној компанији, онда ће Cummins предузети разумне кораке како бисмо обезбедили усклађеност са овом политиком и законом.

ПРАВИЛНИК

Уколико сте запослени у компанији Cummins, од вас се очекује да будете поштени и да радите оно што је исправно за компанију. Постојање личних веза и односа, инвестирање или вршење активности које вас спречавају да радите оно што је у најбољем интересу за компанију Cummins представља сукоб интереса и такве ствари се морају избећи или спречити. Ваша је обавеза да на радном месту доносите поштене и објективне одлуке и да избегавате било које радње или ситуације које би на вас непрописно утицале или одавале утисак да постоји такав утицај.

1. Објашњење сукоба интереса

Постоје различити облици сукоба интереса. Ова политика садржи примере свакодневних ситуација у којима може доћи до сукоба интереса (или које могу одавати утисак да сукоб интереса постоји) и описује како их треба решити.

Ако сукоб интереса постоји, или има назнака да постоји или нисте сигурни – у обавези сте да пријавите сумњу путем [Алата за обелодањивање сукоба интереса](#) и да о том случају обавестите свог руководиоца. Када је реч о запосленима који не раде за компанију Cummins, компанија Cummins очекује да они сукобе интереса пријаве директно својим послодавцима.

Изаберите врсту сукоба интереса и директно пређите на тај одељак Политике.

Лични односи	Личне инвестиције и финансијски интереси
Додатно радно ангажовање ван примарног радног места	Пословна етикеција (нпр. ручкови/вечере, поклони и репрезентација)

Пословне могућности

Прочитајте одељак [Обавезно обелодањивање информација](#) у наставку и сазнајте када треба обелоданити информације, шта треба радити ако се околности промене и где можете пронаћи примере и смернице за руководиоце.

2. Врсте сукоба интереса и шта се очекује од запослених

А. Лични односи

Ваша је обавеза да се постарате да ваши лични односи не утичу – и да неће утицати – на вашу способност да доносите поштене пословне одлуке.

Сарадња са људима које познајете ван посла или лични односи и везе које, на пример, имате са особама које раде за добављаче компаније Cummins или у конкурентским фирмама може вас довести у ситуацију да будете у сукобу интереса или да изгледа да сте у сукобу интереса. Чак и да се не деси нешто неприлично или незаконито, ови односи могу довести у питање ваше поштење, поверљивост, фаворизовање или изазвати сумњу да се не понашате професионално.

Морате пријавити и обелоданити информације ако особа са којом сте у блиској вези ради у компанији Cummins или је члан одбора у компанији Cummins, конкурентској фирми, компанији са којом Cummins пословно сарађује или је државни службеник са којом компанија Cummins пословно комуницира.

Термин „блиска особа” обухвата чланове породице, особу са којом сте у романтичној вези, блиске пријатеље, пословне партнере и људе са којима одржавате дугорочне или пословне односе ван радног места у компанији Cummins. Овај термин такође обухвата колеге из компаније Cummins са којима сте се спријатељили ван посла.

Под „члановима породице” подразумевају се особе са којима сте у крвном сродству, или сте повезани браком или законом, или је реч о особама са којима делите домаћинство. Овим термином су, између осталог, обухваћена деца, родитељи, браћа и сестре, ташта/таст и свекар/свекрва, садашњи или бивши супружници, ванбрачни партнери, маћеха или очух и њихова деца, као и усвојени чланови породице.

У следећим ситуацијама је такође неопходно добити одобрење:

- Не смете доносити одлуке које ће утицати на компанију Cummins нити пословно сарађивати са било којом компанијом у којој ради вама блиска особа осим ако нисте обелоданили да сте у вези са том особом и добили одобрење да смете да сарађујете.

- Не смете доносити нити утицати на пословне одлуке (као што су запошљавање, плата, дисциплински поступци, управљање учинком или унапређење) које се односе на блиску особу нити бити њихов било директни или индиректни надређени уколико претходно нисте обелоданили да сте у вези и добили одобрење да смете да донесите овакве одлуке. Не смете бити директно надређени блиској особи нити бити његов/њен било директан или индиректан руководилац на било ком нивоу уколико претходно нисте обелоданили да сте у вези и добили одобрење. Лични односи на радном месту морају такође бити у складу са [Политиком о међуљудским односима и опхођењу на радном месту](#).

Да бисте задовољили захтеве у погледу обелодањивања информација, прочитајте одељак [Обавезно обелодањивање информација](#) у наставку.

В. Личне инвестиције и финансијски интереси

Морате избегавати сваки вид личних финансијских интереса који би могли да утичу на ваше обављање посла или одлуке које доносите, или који би могли да одају утисак да сте у сукобу интереса.

Под „**финансијским интересом**” се подразумева било шта што има или би могло имати монетарну вредност.

Примери финансијских интереса обухватају инвестиције, акције, деонице, обвезнице, плаћања (текућа или будућа), берзанске опције или било који други вид уговора за стицање личног финансијског добитка или спречавање финансијског губитка. Овакве интересе можете имати лично ви или вама блиска особа, а обухватају пословне интересе у фирми коју ви или вама блиска особа поседујете, контролишете или којом управљате.

Забринутост или сумњу на постојање сукоба интереса може изазвати чињеница да имате финансијски интерес у фирми која послује са компанијом Cummins или је конкурент компаније Cummins. У таквим околностима ваше одлуке могу изгледати непоштене, могу бити правно ризичне или довести у питање усклађеност пословања, или једноставно могу изгледати непримерене – чак и ако ниједан закон није прекршен.

Како бисте избегли потенцијални сукоб интереса повезан са финансијским интересима, поштујте следеће смернице:

- Морате обелоданити информације и добити одобрење да бисте смели да имате финансијски интерес у фирмама које пословно сарађују са компанијом Cummins или су конкуренти компаније Cummins.
- Морате обелоданити информације ако особа која вам је блиска поседује више од пет процената (5%) акција (којима се тргује или не тргује на берзи) или има неки

други финансијски интерес у фирми која пословно сарађује са компанијом Cummins или је конкурент компаније Cummins.

- Не смете бити укључени у било какве пословне активности између компаније Cummins и фирме у којој ви или вама блиска особа имате финансијски интерес, нити смете да утичете на одлуке које компанија Cummins доноси у вези са том фирмом уколико претходно нисте обелоданили информације о овом финансијском интересу и добили одобрење.

Да бисте задовољили захтеве у погледу обелодањивања информација, прочитајте одељак [Обавезно обелодањивање информација](#) у наставку.

Напомена – Обелодањивање информација није обавезно за инвестиције које имате у заједничким фондовима у којима не утичете на управљање средствима.

С. Додатно радно ангажовање ван примарног радног места

Морате избегавати додатно радно ангажовање које омета или је у супротности са вашим радним обавезама и одговорностима у компанији Cummins.

Под „**додатним радним ангажовањем ван примарног радног места**” подразумева се посао који радите ван вашег редовног посла у компанији Cummins. То обухвата додатно запослење, учествовање у раду управних одбора или ангажовање у било којој другој фирми где пружате личне услуге или добра – чак и ако сте на боловању или одсуству. Ове активности су дефинисане у наставку текста.

- **„Додатно запослење”** или „додатни посао” значи да вас је радно ангажовала друга компанија, организација или самостално радите док сте истовремено запослени у компанији Cummins. То може бити хонорарни посао, привремени рад или рад по уговору.
- **„Учествовање у раду управних одбора”** је додатно радно ангажовање које подразумева ваше учешће у раду управних одбора или савета у својству члана, службеника, директора, повереника или саветника за неку корпорацију, друштво са ограниченом одговорношћу, непрофитну организацију, трговинско или индустријско удружење, заједнички подухват или неко друго правно лице – без обзира на то да ли сте за тај посао плаћени или нисте плаћени.

Додатно радно ангажовање вас може довести у ситуацију да будете у сукобу интереса, али се може и негативно одразити на ваш радни учинак, може довести у питање ваш углед или углед компаније, као и изазвати сумњу да се ресурси компаније или поверљиве информације злоупотребљавају. Ови ризици су чак и већи ако сте додатно радно ангажовани у конкурентској фирми или имате додатни посао код купца, добављача или неких других фирми чије је пословање повезано с пословањем компаније Cummins.

У обавези сте да обелоданите информације о додатном радном ангажовању ван примарног радног места у следећим ситуацијама:

- Додатно сте радно ангажовани у фирми која је отворено била заинтересована или је још увек заинтересована да послује са компанијом Cummins или у фирми која је конкурент компаније Cummins.
- Додатно радно ангажовање је такво да морате да радите током редовног радног времена или омета ваше планиране обавезе и одговорности у компанији Cummins.
- Додатно радно ангажовање подразумева доношење одлука које би могле да утичу на посао који обављате у компанији Cummins.
- Додатно радно ангажовање (било плаћено или неплаћено) представља сукоб интереса и/или одаје утисак да постоји сукоб интереса.

Услови за учествовање у раду управних одбора – поред горенаведених обавеза, морате да обелоданите информације и добијете одобрење пре него што прихватите да учествујете у раду управних одбора у:

- било којој компанији чијим се акцијама јавно тргује на берзи без обзира на пословни однос те компаније са компанијом Cummins;
- било којој организацији чије су активности повезане с пословањем компаније Cummins (нпр. саветодавне групе, трговинска удружења итд.);
- било којој организацији ако се у компанији Cummins налазите на руководећој функцији.

Да бисте задовољили захтеве у погледу обелодањивања информација, прочитајте одељак [Обавезно обелодањивање информација](#) у наставку.

Компанија Cummins има право да вам ускрати одобрење или постави услове за додатно радно ангажовање које морате да испуните ако сматра да оно представља сукоб интереса или да одаје такав утисак, као и уколико сматра да се додатно ангажовање негативно одражава на ваш радни учинак, на пословање компаније Cummins или да ограничава ваш посао у компанији Cummins. Уколико не добијете одобрење, не смете да прихватите додатно радно ангажовање или не смете више да обављате тај посао. Ако се од вас захтева да прекинете са обављањем додатног посла, у обавези сте да обавестите свог менаџера да више не обављате тај посао оног тренутка кад раскинете ту радну обавезу.

Уколико добијете одобрење за додатно радно ангажовање ван примарног радног места, то никада није оправдање за лош радни учинак на примарном радном месту, нити за неизвршење обавеза, пропуштене радне задатке, кашњење, напуштање радног места пре краја радног времена или одбијање пословних путовања или прековременог рада. Уколико добијете одобрење за додатно радно ангажовање ван примарног радног места, не смете користити ресурсе компаније Cummins за личне пословне активности. Комплетне смернице можете прочитати у [Политици коришћења пословних ресурса који су власништво компаније](#).

D. Пословна етикеција

Искључиво је дозвољено давати или примати пословне поклоне или мале знакове пажње који не утичу или не одају утисак да утичу на строго дефинисану комерцијалну природу било које пословне трансакције.

Термин „**пословна етикеција**” подразумева правила и обичаје који регулишу понашање у пословном окружењу и обухвата поклоне, репрезентацију или давање или примање услуга са конкретном пословном сврхом при чему прималац не плаћа реалну тржишну вредност. Ту такође спадају поклони или поклон-картице, ваучери, улазнице, оброци, пића, забава и промотивни производи. Осим тога, овај термин може да обухвата и време, материјале, услуге, опрему, објекте за одмор итд. особе која ове ствари даје другој страни.

Предмети који се дају/примају у име пословне етикеције морају имати номиналну вредност, морају бити одговарајући и у складу са важећим законом земље у којој се дају/примају, не смеју се давати/примати често и не смеју бити такви да утичу на мишљење или одлуке особе која их прима.

Предмети који се дају/примају у име пословне етикеције могу довести компанију Cummins у сукоб интереса ако се дају или примају ради стицања непоштене пословне добити, утицања на одлуке или одају утисак да друга страна мора да врати услугу или уради нешто заузврат. Када се поклони и сличне ствари дају или примају с непоштеном намером, пословна етикеција је супротна прокламованим принципима компаније Cummins који налажу да треба пословати у складу са етичким принципима, искрено и са највећим интегритетом. У таквим случајевима, пословна етикеција не само што крши ову политику већ и [Политику спречавања мита и недозвољених плаћања](#) компаније Cummins.

Никада не би требало да тражите да вам се било шта да у име пословне етикеције. Пре него што дате или прихватите било шта у име пословне етикеције, морате проверити услове који се односе на ограничења и добијање одобрења, а који су наведени у документу [Процедуре у вези са оброцима, поклонима, репрезентацијом и путовањима](#), затим морате обелоданити информације и тражити одобрење. Уколико желите да нешто поклоните или понудите [државном службенику](#), морате такође да поштујете [Политику спречавања мита и недозвољених плаћања](#).

Поклони и остале ствари које се, у име пословне етикеције, дају запосленима компаније Cummins припадају компанији Cummins. Чланови породице запослених не треба да дају или прихватају поклоне или друге ствари у име пословне етикеције од купаца, добављача или других компанија које сарађују са компанијом Cummins ако су те ствари повезане (било директно или индиректно) са радним местом запосленог или га могу довести у ситуацију да буде у сукобу интереса.

Да бисте задовољили захтеве у погледу обелодањивања информација, прочитајте одељак [Обавезно обелодањивање информација](#) у наставку.

Е. Пословне могућности

Не смете бити конкурент компаније Cummins нити искоришћавати пословне могућности компаније Cummins у своју корист, а на њену штету.

Под „**пословном могућношћу**” подразумева се било каква потенцијална инвестиција, пројекат или уговор за које запослени сазна обављајући посао у компанији Cummins. Ту спадају могућности које запослени откривају тако што користе ресурсе компаније Cummins, учествују у пословним односима или приступају поверљивим информацијама.

Коришћење пословних могућности (било за себе лично или омогућавање другима да искористе такве могућности) може представљати сукоб интереса или довести особу у ситуацију да има непоштену предност или да злоупотребљава ресурсе и поверљиве информације компаније или се ствара утисак да се овакве злоупотребе дешавају.

Ако сазнате за неку пословну могућност, не смете је искористити за личну корист нити омогућити блиској особи да је искористи уколико претходно нисте обелоданили те информације и добили одобрење. Након обелодањивања информација, компанија Cummins ће проценити ситуацију и одлучити шта је најбоље предузети у датим околностима.

У наставку текста су наведени примери непримереног коришћења пословних могућности:

- Сазнајете да је клијенту компаније Cummins потребна услуга коју Cummins пружа, али му ви нудите пружање те услуге по нижој цени.
- Током обављања редовног посла сазнајете да постоји сегмент тржишта који још увек нико није преузео и кажете блиској особи да отвори фирму и искористи ову прилику.

Да бисте задовољили захтеве у погледу обелодањивања информација, прочитајте одељак [Обавезно обелодањивање информација](#) у наставку.

3. Обавезно обелодањивање информација

Све потенцијалне сукобе интереса морате пријавити путем [Алата за обелодањивање сукоба интереса](#) и вашем руководиоцу, у складу са доленаведеним правилима, чак и ако нисте сигурни да ли сукоб интереса заиста постоји.

Морате обелоданити следеће информације:

- **Када ступате у радни однос** – ако постоји конкретни или потенцијални сукоб интереса или привид постојања сукоба интереса у време увођења у посао.
- **У било ком тренутку током трајања радног односа** – чим сазнате да постоји нови, конкретни, потенцијални сукоб интереса или ситуација која одаје утисак да сукоб интереса постоји, чак и ако нисте сигурни.
- **У року од 30 дана од промене** – ако се промени нека информација или околност у вези са ситуацијом коју сте претходно обелоданили.

- **Током годишње обуке из области етике (ако је примењиво)** – запослени ће бити у обавези да потврде статус претходно обелодањених сукоба интереса.
- Ако сте укључени у пословне трансакције које са компанијом Cummins обавља бивши запослени компаније Cummins (или његов познати члан породице).

У случају откривања или обелодањивања информација о потенцијалном сукобу интереса, компанија Cummins ће проценити ситуацију и одлучити шта је најбоље предузети у датим околностима. Ви сте у обавези да обелоданите нове или додатне информације уколико се опсег пословања и конкуренти компаније Cummins промене.

Компанија Cummins има право да с времена на време од запослених тражи информације у вези са евентуалним сукобима интереса. Запослени од којих се овакве информације траже морају обелоданити непријављене потенцијалне сукобе интереса или потврдити да нема сукоба интереса.

Сектор за етику и усклађеност пословања компаније Cummins води евиденцију о свим пријављеним случајевима и обелодањеним информацијама.

Потребна вам је помоћ? Одговоре на честа питања, примере, смернице за процену намењене руководиоцима и детаљне информације о поступку обелодањивања информација о сукобу интереса можете наћи на платформи [SharePoint: Сукоб интереса](#) на нашем сајту.

ПОСЛЕДИЦЕ НЕПОШТОВАЊА ОВЕ ПОЛИТИКЕ

Против појединаца који прекрше ову политику или повезане политике и правилнике може се покренути дисциплински поступак, укључујући и прекид радног односа. Последице са којима се компанија може суочити обухватају значајно нарушавање пословног угледа и штету и нарушавање способности да обавља пословне активности на уобичајен начин.

ОСОБЕ ЗА КОНТАКТ УКОЛИКО ВАМ ЈЕ ПОТРЕБНО ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА

Запослени који имају питања или недоумице у вези са овом политиком или пријављивањем потенцијалних кршења, могу се обратити:

- свом руководиоцу/пословном лидеру
- [Представнику Сектора за етику и усклађеност пословања](#)
- [Представнику Правне службе компаније Cummins](#)
- [Сектору за људске ресурсе](#)

Пријаве можете упутити и путем СОС линије за етичка питања.

Ако вам је негодно да користите горенаведене ресурсе или сматрате да горенаведене инстанце нису адекватно решиле проблем који сте пријавили, пријаву можете упутити и путем СОС линије за етичка питања компаније Cummins на ethics.cummins.com. На овом веб-сајту ћете наћи информације о томе како да пријавите проблем путем интернета или телефона. Поред тога, на овом сајту постоји подршка на неколико различитих језика за подношење пријава. Такође, камером на мобилном телефону можете скенирати QR код и бићете преусмерени на страницу cumminsmobile.ethicspoint.com путем које можете поднети пријаву.

Уколико је законом дозвољено, пријаву можете поднети анонимно.

Компанија Cummins строго забрањује одмазду против запослених који су поднели пријаве

Ако поднесете пријаву, против вас неће бити предузете никакве мере. Прочитајте [Политику забране одмазде према запосленима](#) за више информација.

ЛИНКОВИ КА ПРАТЕЋИМ ДОКУМЕНТИМА И РЕСУРСИМА

[Преводи пословних политика и правилника](#)

[Сукоб интереса – Честа питања и смернице за процену](#)

[Политика међуљудских односа и опхођења на радном месту ССР-0006](#)

[Политика коришћења пословних ресурса који су власништво компаније CORP-10-01-06-00](#)

[Политика спречавања мита и недозвољених плаћања ССР-0001](#)

[Процедуре у вези са оброцима, поклонима, репрезентацијом и путовањима](#)

